
Lähetehje Tyks naisten virtsaamishäiriöt

Tutkimukset ja hoito terveystieteiden keskuksessa

- **haitta-aste- ja erottelupistekaavakkeet** ([hoito-ohjeet.fi/Naisen lantionpohjan oirekysely](https://hoito-ohjeet.fi/Naisen_lantionpohjan_oirekysely)), virtsaamispäiväkirja, tarvittaessa jäännösvirtsan mittaaminen ja virtsanäyte
- yleis- ja gynekologinen **status**, käytössä oleva **lääkitys**
- emättimeen annosteltavan **paikallisestrogenin** aloitus vaihdevuosi-ikäisillä tai sen ohittaneilla naisilla
- omatoiminen **lantionpohjan lihasharjoittelu**
- lantionpohjan **fysioterapia**
- yliaktiivisen rakon **lääkehoitokokeilu**, vasteen arviointi 3kk:n kuluttua
- **painonhallinta** ja siihen liittyvät tukitoimet (BMI>35 saattaa olla este leikkaushoidolle)

Urologian poliklinikalle lähetetään

- makroskooppinen **hematuria**
- toistuva **mikroskooppinen hematuria**
- **rakkokipu ja/tai kipu** virtsatessa
- **tiheävirtsaisuus tai yövirtsaisuus ilman** inkontinenssia
- **neurologisiin** sairauksiin/oireisiin liittyvät virtsaamishäiriöt

Naistentautien poliklinikalle lähetetään

- virtsarakon tyhjentämistä vaikeudet liittyen **virtsarakon laskeumaan**
- virtsainkontinenssi, johon liittyy **poikkeava gynekologinen status** (esim. epäily kasvaimesta, hankala laskeuma)
- virtsankarkailu, johon **konservatiivinen hoito ei auta**
- **inkontinenssileikkauksen jälkeiset** rakko-oireet ja virtsankarkailu

Lähetteeseen tarvittavat tiedot

- Potilaan täydelliset yhteystiedot, myös puhelinnumero
- Pärjääkö suomenkielellä vai tarvitseeko tulkin, jos kyllä, niin minkä kielisen
- Sairaudet ja lääkitykset
- Tupakointi
- Raskaudet ja synnytykset
- Menopausi ja mahdollinen hormonikorvaushoito tai paikallishoito
- Aikaisemmat leikkaukset virtsankarkailun tai laskeumien takia

- Virtsankarkailun tyyppi: ponnistus-, pakko-, sekamuotoinen tai ylivuotokarkailu
- Tiedot kaavakkeista
 - Erottelupisteet
 - haitta-aste
 - virtsaamispäiväkirja (2 vrk), josta juotu määrä/vrk, kertavirtsamäärä (min/max), virtsaamiskerrat/pvä, virtsaamiskerrat/yö
- Toteutetut hoidot: fysioterapia ja/tai lääkehoito
- Yleistila, pituus ja paino
- Gynekologinen status (limakalvojen kunto, yskäisytesti, laskeumat, tarvittaessa jäännösvirtsa)